

32004R0549

31.3.2004

ÚRADNÝ VESTNÍK EURÓPSKEJ ÚNIE

L 96/1

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 549/2004**z 10. marca 2004,****ktorým sa stanovuje rámec na vytvorenie jednotného európskeho neba (rámcové nariadenie)****(Text s významom pre EHP)**

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 80 ods. 2,

so zreteľom na návrh Komisie ⁽¹⁾,so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽²⁾,so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov ⁽³⁾,konajúc v súlade s postupom stanoveným v článku 251 zmluvy ⁽⁴⁾, na základe spoločného textu schváleného Zmierovacím výborom z 11. decembra 2003,

keďže:

- (1) Vykonávanie spoločnej dopravnej politiky si vyžaduje výkonný systém leteckej dopravy, ktorý umožňuje bezpečnú a pravidelnú prevádzku leteckých dopravných služieb, a tým uľahčuje voľného pohybu tovaru, osôb a služieb.
- (2) Na svojom mimoriadnom zasadaní v Lisabone 23. a 24. marca 2000, Európska Rada vyzvala Komisiu, aby predložila návrhy na riadenie vzdušného priestoru, kontrolu

letevej prevádzky a riadenie toku letovej prevádzky, založené na práci skupiny na vládnej úrovni o jednotnom európskom nebi, ustanovenej Komisiou; táto skupina vytvorená hlavne zo zástupcov vojenských a civilných orgánov členských štátov, predložila svoju správu v novembri 2000.

- (3) Plynulá prevádzka systému leteckej dopravy vyžaduje jednotnú, vysokú úroveň bezpečnosti letových navigačných služieb, ktoré umožňujú optimálne využívanie európskeho vzdušného priestoru a jednotnú, vysokú úroveň bezpečnosti v leteckej preprave, pri dodržiavaní záväzkov všeobecného záujmu letových navigačných služieb vrátane záväzkov služieb vo verejnom záujme; mala by sa preto uskutočňovať podľa najvyšších štandardov zodpovednosti a kompetentnosti.

- (4) Iniciatíva na vytvorenie jednotného európskeho neba by sa mala rozvíjať v súlade so záväzkami vyplývajúcimi z členstva spoločenstva a jeho členských štátov v Eurocontrole, a v súlade s princípmi stanovenými Chicagským dohovorom o Medzinárodnom civilnom letectve z roku 1944.

- (5) Rozhodnutia, ktoré sa týkajú obsahu, pôsobnosti alebo vykonávania vojenskej prevádzky a výcviku, nespádajú do oblasti kompetencie spoločenstva.

⁽¹⁾ Ú. v. ES C 103 E, 30.4.2002, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. ES C 241, 7.10.2002, s. 24.

⁽³⁾ Ú. v. ES C 278, 14.11.2002, s. 13.

⁽⁴⁾ Stanovisko Európskeho parlamentu z 3. septembra 2002 (Ú. v. EÚ C 272 E, 13.11.2003, s. 296), spoločné stanovisko Rady z 18. marca 2003 (Ú. v. EÚ C 129 E, 3.6.2003, s. 1) a stanovisko Európskeho parlamentu z 3. júla 2003 (zatiaľ neuvverejnené v úradnom vestníku). Legislatívna rezolúcia Európskeho parlamentu z 29. januára 2004 a rozhodnutie Rady z 2. februára 2004.

- (6) Členské štáty prijali všeobecné vyhlásenie o vojenských otázkach, ktoré sa týkajú jednotného európskeho neba ⁽⁵⁾; podľa tohto vyhlásenia by členské štáty mali najmä zvýšiť spoluprácu medzi civilnými a vojenskými

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ L 96, 31.3.2004, s. 9.

orgánmi, a pokiaľ a do akej miery to všetky členské štáty považujú za nevyhnutné, uľahčiť spoluprácu medzi ich ozbrojenými silami vo všetkých záležitostiach riadenia letovej prevádzky.

- (7) Vzdušný priestor predstavuje limitovaný zdroj, ktorého optimálne a efektívne využívanie bude možné len vtedy, keď sa zohľadnia požiadavky všetkých užívateľov, a keď sa bude rešpektovať v celom procese vývoja zodpovedajúci rozhodovací proces a realizácia jednotného európskeho neba, vrátane Výboru pre jednotné nebo.
- (8) Z týchto všetkých dôvodov a vzhľadom na rozšírenie jednotného európskeho neba o značný počet európskych štátov, spoločenstvo by malo pri zohľadnení vývoja v Eurocontrole, stanoviť spoločné ciele a akčný program na mobilizáciu úsilia spoločenstva, členských štátov a rôznych hospodárskych účastníkov, aby sa vytvoril integrovanejšie prevádzkovaný vzdušný priestor: jednotné európske nebo.
- (9) Keď členské štáty prijímú opatrenie na zabezpečenie splnenia požiadaviek spoločenstva, orgány vykonávajúce overovanie ich splnenia by mali byť dostatočne nezávislé od poskytovateľov letových navigačných služieb.
- (10) Letové navigačné služby, najmä letové prevádzkové služby, ktoré sú porovnateľné s verejnými orgánmi, si vyžadujú funkčné a štrukturálne oddelenie a sú organizované podľa veľmi odlišných právnych foriem v rôznych členských štátoch.
- (11) Keď sa vyžadujú nezávislé audity, ktoré sa týkajú poskytovateľov letových navigačných služieb, inšpekcie vykonávané oficiálnymi auditorskými orgánmi členských štátov, v ktorých sú také služby poskytované správnymi orgánmi alebo verejným orgánom, za predpokladu dozoru vyššie uvedených orgánov, by sa mali uznávať ako nezávislé audity bez ohľadu na to, či sa vypracované auditné správy uverejnia alebo nie.
- (12) Je žiaduce rozšíriť jednotné európske nebo na tretie krajiny v Európe buď v rámci účasti spoločenstva na práci Eurocontrole po pristúpení spoločenstva k Eurocontrole, alebo prostredníctvom dohôd spoločenstva uzavretých s týmito tretími štátmi.
- (13) Pristúpenie spoločenstva k Eurocontrole je významným prvkom pri vytváraní paneurópskeho vzdušného priestoru.
- (14) V procese vytvárania jednotného európskeho neba by spoločenstvo malo, tam kde je to vhodné, rozvíjať v najvyššej miere spoluprácu s Eurocontrolom, aby boli zabezpečené regulačné súčinné efekty a jednotné prístupy, a aby sa zabránilo akejkoľvek duplicite medzi oboma stranami.
- (15) V súlade so závermi skupiny na vládnej úrovni je Eurocontrol orgán, ktorý má primeranú odbornosť na podporovanie spoločenstva v jeho úlohe regulátora; podľa toho by sa mali vypracovať vykonávacie pravidlá pre záležitosti, ktoré spadajú do rozsahu úloh Eurocontrole na základe mandátov pridelených tejto organizácii, s výhradou dodržania podmienok, ktoré treba zahrnúť do rámca spolupráce medzi Komisiou a Eurocontrolom.
- (16) Vypracovanie opatrení potrebných na vytvorenie jednotného európskeho neba vyžaduje rozsiahle konzultácie hospodárskych a sociálnych účastníkov.
- (17) Sociálni partneri by mali byť vhodným spôsobom informovaní a mali by sa s nimi konzultovať všetky opatrenia, ktoré majú závažné sociálne dosahy; malo by sa konzultovať aj s výborom pre medziodvetvový dialóg zriadeným podľa rozhodnutia Komisie 1998/500/ES z 20. mája 1998 o zriadení Výborov pre medziodvetvový dialóg na podporu dialógu medzi sociálnymi partnermi na európskej úrovni ⁽¹⁾.
- (18) Zúčastnení, ako poskytovatelia letovej navigačnej služby, užívatelia vzdušného priestoru, letiská, výrobný priemysel a zastupiteľské orgány odborných pracovníkov by mali mať možnosť radiť Komisii pri technických aspektoch zavádzania jednotného európskeho neba.
- (19) Výkon systému letových navigačných služieb ako celku na európskej úrovni by sa mal pravidelne posudzovať s patričným zreteľom na udržanie vysokej úrovne bez-

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 225, 12.8.1998, s. 27.

pečnosti, kontrolu účinnosti prijatých opatrení a návrhy ďalších opatrení.

- (20) Sankcie ustanovené pri porušeníach tohto nariadenia a opatrení uvedených v článku 3 by mali byť účinné, primerané a odradzujúce bez toho, aby bola znížená bezpečnosť.
- (21) Dosah opatrení prijatých na účely uplatňovania tohto nariadenia by sa mal hodnotiť na základe správ, ktoré ma pravidelne predkladať Komisia.
- (22) Toto nariadenie nemá vplyv na právomoci členských štátov, ktoré sa týkajú prijatia ustanovení vo vzťahu k organizácii ich ozbrojených síl; na základe týchto právomocí môžu členské štáty prijať opatrenia na zabezpečenie dostatočného vzdušného priestoru na účely vzdelávania a výcviku svojich ozbrojených síl; preto by sa mala ustanoviť ochranná doložka, ktorá by umožnila uplatňovanie takých právomocí.
- (23) Dňa 2. decembra 1987 boli v Londýne v Spoločnom vyhlásení ministrov zahraničných vecí Španielskeho kráľovstva a Spojeného kráľovstva prijaté dojednania o väčšej spolupráci oboch štátov pri využívaní letiska Gibraltár; tieto dojednania ešte nevstúpili do platnosti.
- (24) Nakoľko ciele tohto nariadenia, najmä vytvorenie jednotného európskeho neba, nemôžu byť dostatočne dosiahnuté členskými štátmi z dôvodu nadnárodného charakteru tohoto snaženia, a preto môžu byť lepšie dosiahnuté na úrovni spoločenstva, pričom umožnia použitie podrobných vykonávacích predpisov, ktoré budú zohľadňovať špecifické miestne podmienky, spoločenstvo môže prijať opatrenia v súlade s princípom subsidiarity stanoveným v článku 5 zmluvy; v súlade s princípom proporcionality stanoveným v uvedenom článku neprekračuje toto nariadenie rámec, ktorý je nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.
- (25) Opatrenia potrebné na vykonávanie tohto rozhodnutia by mali byť prijaté v súlade s rozhodnutím Rady 1999/468/ES z 28. júna 1999, ktorým sa stanovuje postup na uplatňovanie vykonávacích právomocí delegovaných na Komisiu ⁽¹⁾.
- (26) Článok 8 ods. 2 štandardného rokovacieho poriadku pre výbory ⁽²⁾ zriadené na základe uplatňovania článku 7 ods. 1 rozhodnutia 1999/468/ES poskytuje štandardnú úpravu, podľa ktorej sa predseda výboru môže roz-

hodnúť, že vyzve tretie strany, aby sa zúčastnili zasadania daného výboru; v prípade potreby predseda výboru pre jednotné európske nebo by mal vyzvať zástupcov Eurocontrolu, aby sa zúčastnili zasadania ako pozorovatelia alebo experti,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Cieľ a pôsobnosť

1. Cieľom iniciatívy jednotného európskeho neba je zlepšiť súčasné bezpečnostné štandardy a celkovú účinnosť pre všeobecnú letovú prevádzku v Európe, aby sa optimalizovali kapacity pri splnení požiadaviek všetkých užívateľov vzdušného priestoru a minimalizovali meškania. Pri plnení tohto cieľa je zámerom tohto nariadenia stanoviť harmonizovaný regulačný rámec pre vytvorenie jednotného európskeho neba do 31. decembra 2004.

2. Uplatňovanie tohto nariadenia a opatrení uvedených v článku 3 je bez dopadu na suverenity členských štátov nad ich vzdušným priestorom a na požiadavky členských štátov, ktoré sa týkajú verejného poriadku, verejnej bezpečnostnej ochrany a záležitostí obrany, ako je stanovené v článku 13. Toto nariadenie a vyššie uvedené opatrenia sa nevzťahujú na vojenské operácie a výcvik.

3. Uplatňovanie tohto nariadenia a opatrení uvedených v článku 3 je bez dosahu na práva a povinnosti členských štátov podľa Chicagskeho dohovoru o Medzinárodnom civilnom letectve z roku 1944.

4. Rozumie sa, že uplatňovanie tohto nariadenia a opatrení uvedených v článku 3 na letisko Gibraltár je bez dopadu na príslušné právne postavenie Španielskeho kráľovstva a Spojeného kráľovstva, vzhľadom na spor týkajúci sa suverenity nad územím, v ktorom sa letisko nachádza.

5. Uplatňovanie tohto nariadenia a opatrení uvedených v článku 3 na letisko Gibraltár sa pozastaví do doby, kým nevstúpia do platnosti dojednania uvedené v Spoločnom vyhlásení ministrov zahraničných vecí Španielskeho kráľovstva a Spojeného kráľovstva z 2. decembra 1987. Vlády Španielska a Spojeného kráľovstva budú informovať Radu o tomto dátume vstupu do platnosti.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 184, 17.7.1999, s. 23.

⁽²⁾ Ú. v. ES C 38, 6.2.2001, s. 3.

Článok 2

Definície

Na účely tohto nariadenia a opatrení uvedených v článku 3 platia tieto definície:

1. „služba riadenia letovej prevádzky (ATC)“ znamená službu poskytovanú na účely:
 - a) zabránenia zrážke:
 - medzi lietadlami a
 - v prevádzkovom priestore medzi lietadlom a prekážkami; a
 - b) urýchlenia a zachovania riadneho toku letovej prevádzky;
2. „letisková služba riadenia“ znamená službu ATC pre letiskovú prevádzku;
3. „letecká informačná služba“ znamená službu zriadenú v určenej oblasti pokrytia, zodpovednú za poskytovanie leteckých informácií a údajov, potrebných pre bezpečnosť, pravidelnosť a efektívnosť leteckej navigácie;
4. „letové navigačné služby“ znamenajú letové prevádzkové služby, spojovacie, navigačné a vyhľadávacie služby, meteorologické služby pre leteckú navigáciu a letecké informačné služby;
5. „poskytovatelia letovej navigačnej služby“ znamenajú akýkoľvek verejný alebo súkromný subjekt poskytujúci letové navigačné služby pre všeobecnú letovú prevádzku;
6. „blok vzdušného priestoru“ znamená vzdušný priestor stanovených rozmerov v priestore a čase, v ktorom sú poskytované letecké navigačné služby;
7. „riadenie vzdušného priestoru“ znamená plánovaciú funkciu s primárnym cieľom maximalizácie využitia dostupného vzdušného priestoru dynamickým pridelovaním času a v určitom čase rozdelenie vzdušného priestoru medzi rôzne kategórie užívateľov vzdušného priestoru na základe krátkodobých potrieb;
8. „používatelia vzdušného priestoru“ znamená všetky lietadlá prevádzkované vo všeobecnej letovej prevádzke;
9. „riadenie toku letovej prevádzky“ znamená funkciu zriadenú s cieľom prispieť k bezpečnému, usporiadanému a rýchlemu toku letovej prevádzky tým, že sa zabezpečí využitie kapacity ATC na maximálne možnú mieru, a že objem prepravy bude zodpovedať kapacitám vyhláseným príslušnými poskytovateľmi služieb letovej prevádzky;
10. „riadenie letovej prevádzky“ znamená zoskupenie vzdušných a pozemných funkcií (letové prevádzkové služby, riadenie vzdušného priestoru a riadenie toku letovej prevádzky) požadovaných na zaručenie bezpečného a efektívneho pohybu lietadla počas všetkých fáz prevádzky;
11. „letové prevádzkové služby“ znamenajú rôzne letové informačné služby, pohotovostné služby, letové poradenské služby a služby ATC (oblastná, približovacia a letisková služba riadenia);
12. „oblastná služba riadenia“ znamená službu ATC pre riadené lety v bloku vzdušného priestoru;
13. „približovacia služba riadenia“ znamená službu ATC pre riadené lety prilietavajúcich a odlietavajúcich lietadiel;
14. „balík služieb“ znamená dve alebo viac letových navigačných služieb;
15. „osvedčenie“ znamená dokument vydaný členským štátom v akejkoľvek forme zodpovedajúcej vnútroštátnym právnym predpisom, ktorý potvrdzuje, že poskytovateľ leteckej navigačnej služby spĺňa požiadavky na poskytovanie špeciálnej služby;
16. „spojovacie služby“ znamenajú letecké pevné a mobilné služby umožňujúce spojenie zem-zem, vzduch-zem, a vzduch-vzduch na účely ATC;
17. „sieť riadenia letovej prevádzky v Európe“ (EATMN) znamená súbor systémov uvedených v prílohe I k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 552/2004 z 10. marca 2004 o interoperabilite Európskej siete riadenia letovej prevádzky (nariadenie o interoperabilite)⁽¹⁾, ktoré umožňujú poskytovanie letových navigačných služieb v spoločenstve, vrátane rozhraní na hraniciach s tretími krajinami;
18. „konceptia prevádzky“ znamená kritériá pre prevádzkové využitie EATMN alebo jej časti;
19. „prvky“ znamená hmotné objekty ako je hardvér a nehmotné objekty ako je softvér, na ktorých závisí interoperabilita EATMN;

(¹) Ú. v. EÚ L 96, 31.3.2004, s. 33.

20. „Eurocontrol“ znamená Európsku organizáciu pre bezpečnosť leteckej navigácie založenú Medzinárodným dohovorom týkajúcim sa spolupráce v záujme bezpečnosti letovej navigácie z 13. decembra 1960 ⁽¹⁾;
21. „Princípy Eurocontrolu pre stanovenie nákladovej základne pre poplatky za traťové zariadenia a výpočet jednotkových sadzieb“ znamenajú princípy bližšie určené v dokumente č. 99.60.01/01 z 1. augusta 1999, vydané Eurocontrolom;
22. „pružné využívanie vzdušného priestoru“ znamená koncepciu riadenia vzdušného priestoru uplatňovanú v oblasti Európskej konferencie civilného letectva, stanovenú v prvom vydaní „Príručky spravovania vzdušného priestoru pre uplatňovanie koncepcie pružného využívania vzdušného priestoru“ z 5. februára 1996, vydanú Eurocontrolom;
23. „letová informačná oblasť“ znamená vzdušný priestor stanovených rozmerov, v ktorom sú poskytované letové informačné služby a pohotovostné služby;
24. „letová hladina“ znamená plochu stáleho atmosférického tlaku, ktorá sa vzťahuje k stanovenému tlakovému údaju 1 013,2 hPa a je oddelená od ostatných takých hladín stanovenými tlakovými intervalmi;
25. „funkčný blok vzdušného priestoru“ znamená blok vzdušného priestoru založený na prevádzkových požiadavkách, ktorý odráža potrebu zabezpečenia integrovanejšieho spravovania vzdušného priestoru, bez ohľadu na existujúce hranice;
26. „všeobecná letová prevádzka“ znamená všetky pohyby civilných lietadiel, ako aj všetky pohyby štátnych lietadiel (vrátane vojenských, colných a policajných lietadiel), keď sa tieto pohyby uskutočňujú v súlade s postupmi ICAO;
27. „ICAO“ znamená Medzinárodnú organizáciu civilného letectva založenú Chicagským dohovorom o medzinárodnom civilnom letectve z roku 1944;
28. „interoperabilita“ znamená súhrn požadovaných funkčných, technických a prevádzkových vlastností systémov a prvkov EATMN a postupov pre ich prevádzku, aby bola možná ich bezpečná, plynulá a efektívna prevádzka. Interoperabilita sa dosiahne tým, že systémy a prvky budú spĺňať základné požiadavky;
29. „meteorologické služby“ znamenajú tie zariadenia a služby, ktoré poskytujú lietadlu predpovede počasia, hlásenia o počasí a pozorovania, ako aj iné meteorologické informácie a údaje poskytované štátmi na letecké účely;
30. „navigačné služby“ znamenajú tie zariadenia a služby, ktoré poskytujú lietadlu informácie o polohe a čase;
31. „prevádzkové údaje“ znamenajú informácie týkajúce sa všetkých letových fáz, ktoré sú potrebné na prijatie prevádzkových rozhodnutí poskytovateľmi letových navigačných služieb, používateľmi vzdušného priestoru, prevádzkovateľmi letísk a inými zainteresovanými účastníkmi;
32. „postup“ používaný v súvislosti s nariadením o interoperabilite, znamená štandardnú metódu pre technické alebo prevádzkové použitie systémov, v súvislosti s dohodnutými a platnými koncepciami prevádzky, ktoré si vyžadujú jednotné vykonávanie v EATMN;
33. „uviedenie do prevádzky“ znamená prvé prevádzkové použitie po prvej inštalácii alebo vylepšení systému;
34. „sieť traťí“ znamená sieť určených traťí na smerovanie toku všeobecnej letovej prevádzky, ktorá je potrebná pre poskytovanie služieb ATC;
35. „smerovanie“ znamená zvolená trať lietadla, ktorá má byť lietadlom dodržaná počas jeho prevádzky;
36. „plynulá prevádzka“ znamená prevádzku EATMN takým spôsobom, že z hľadiska užívateľa siete funguje tak, ako by bola jedným celkom;
37. „sektor“ znamená časť riadenej oblasti a/alebo letovej informačnej oblasti/horného letového priestoru;
38. „sledovacie služby“ znamenajú tie zariadenia a služby, ktoré sa používajú na stanovenie príslušných polôh lietadiel, aby umožnili ich bezpečné rozostupy;
39. „systém“ znamená súbor palubných a pozemných prvkov, ako aj kozmické zariadenia, ktoré poskytujú podporu letovým navigačným službám vo všetkých fázach letu;
40. „vylepšenie“ znamená každú úpravu, ktorá mení prevádzkové charakteristiky systému.

⁽¹⁾ Dohovor zmenený protokolom z 12. februára 1981 a revidovaný protokolom z 27. júna 1997.

Článok 3

Oblasti činnosti spoločenstva

1. Toto nariadenie stanovuje harmonizovaný regulačný rámec pre vytvorenie jednotného európskeho neba v spojení s:

- a) nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 551/2004 z 10. marca 2004 o organizácii a využívaní vzdušného priestoru v Jednotnom európskom nebi (nariadenie o vzdušnom priestore) ⁽¹⁾;
- b) nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 550/2004 z 10. marca 2004 o poskytovaní letových navigačných služieb v Jednotnom európskom nebi (nariadenie o poskytovaní služieb) ⁽²⁾ a
- c) nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 552/2004 z 10. marca 2004 o interoperabilite siete riadenia letovej prevádzky v Európe (nariadenie o interoperabilite) ⁽³⁾

a vykonávacími pravidlami prijatými Komisiou na základe tohto nariadenia a nariadení uvedených vyššie.

2. Opatrenia uvedené v odseku 1 platia s výhradou ustanovení tohto nariadenia.

Článok 4

Národné dozorné orgány

1. Členské štáty vymenujú alebo ustanovia orgán alebo orgány ako svoje národné dozorné orgány, aby prevzali úlohy pridelené týmto orgánom podľa tohto nariadenia a podľa opatrení uvedených v článku 3.

2. Národné dozorné orgány sú nezávislé na poskytovateľoch letových navigačných služieb. Táto nezávislosť sa dosiahne primeraným oddelením minimálne na funkčnej úrovni, národných dozorných orgánov a týchto poskytovateľov. Členské štáty zabezpečia, aby národné dozorné orgány uplatňovali svoje právomoci neustranne a transparentne.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 96, 31.3.2004, s. 20.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 96, 31.3.2004, s. 10.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 96, 31.3.2004, s. 26.

3. Členské štáty oznámia Komisii názvy a adresy národných dozorných orgánov, ako aj ich zmeny a opatrenia prijaté na zabezpečenie zhody s odsekom 2.

Článok 5

Postup výboru

1. Komisii bude pomáhať Výbor pre jednotné nebo, ďalej len „výbor“, zložený z dvoch zástupcov každého členského štátu, a ktorému predsedá zástupca Komisie. Výbor zabezpečí primerané zohľadnenie záujmov všetkých kategórií užívateľov.

2. Tam, kde sa odkazuje na tento odsek, uplatňujú sa články 3 a 7 rozhodnutia 1999/468/ES so zreteľom na ustanovenia jeho článku 8.

3. Tam, kde sa odkazuje na tento odsek, uplatňujú sa články 5 a 7 rozhodnutia 1999/468/ES so zreteľom na ustanovenia jeho článku 8.

Obdobie uvedené v článku 5 ods. 6 rozhodnutia 1999/468/ES sa stanovuje na jeden mesiac.

4. Výbor si prijme svoj rokovací poriadok.

Článok 6

Poradný orgán odvetvia

Bez toho, aby bola dotknutá úloha výboru a Eurocontrolu, Komisia ustanoví „poradný orgán odvetvia“, do ktorého patria poskytovatelia letových navigačných služieb, združenia užívateľov vzdušného priestoru, letiská, výrobný priemysel a zastupiteľské orgány odborného personálu. Výlučnou úlohou tohto orgánu je radiť Komisii v technických otázkach vytvorenia jednotného európskeho neba.

Článok 7

Vzťahy s európskymi tretími krajinami

Spoločenstvo sa zameria na podporu rozšírenia jednotného európskeho neba na štáty, ktoré nie sú členmi Európskej únie. Na tento účel sa bude snažiť buď v rámci dohôd uzavretých so susednými tretími krajinami alebo v rámci Eurocontrolu o to, aby sa na tieto krajiny rozšírila pôsobnosť tohto nariadenia a opatrení uvedených v článku 3.

Článok 8

Vykonávacie pravidlá

1. Na vypracovanie vykonávacích pravidiel podľa článku 3, ktoré spadajú do kompetencie Eurocontrolu, Komisia udelí Eurocontrolu mandáty, v ktorých budú stanovené úlohy s časovým plánom ich realizácie. V tejto súvislosti sa bude snažiť čo najlepšie využiť dojednania Eurocontrolu na zapojenie a konzultáciu všetkých zainteresovaných strán, pokiaľ tieto dojednania zodpovedajú praktikám Komisie o transparentných a konzultačných postupoch a nie sú v rozpore s jej inštitucionálnymi záväzkami. Komisia bude konať v súlade s postupmi uvedenými v článku 5 ods. 2.

2. Na základe prác vykonaných podľa odseku 1, rozhodnutia, ktoré sa týkajú použitia výsledkov takých prác v rámci spoločenstva a lehôt ich vykonania, sa prijímú v súlade s postupom uvedeným v článku 5 ods. 3. Tieto rozhodnutia sa uverejnia *Úradnom vestníku Európskej únie*.

3. Napriek odseku 2, ak Eurocontrol nemôže prijať mandát udelený podľa odseku 1, alebo ak Komisia po konzultácii s výborom usúdi, že:

- a) vzhľadom na stanovenú lehotu sa nedosiahol uspokojivý pokrok v práci vykonanej na základe takého mandátu, alebo
- b) výsledky vykonanej práce nie sú primerané,

Komisia, konajúc v súlade s postupom uvedeným v článku 5 ods. 3, môže prijať alternatívne opatrenia na dosiahnutie cieľov príslušného mandátu.

4. V prípade vypracovania vykonávacích pravidiel podľa článku 3, ktoré nespádajú do kompetencie Eurocontrolu, Komisia koná v súlade s postupom uvedeným v článku 5 ods. 3.

Článok 9

Sankcie

Sankcie, ktoré členské štáty uložia za porušenie tohto nariadenia a opatrení uvedených v článku 3 užívateľmi vzdušného priestoru a poskytovateľmi služieb, musia byť účinné, primerané a odradzujúce.

Článok 10

Konzultácie s účastníkmi

Členské štáty konajú v súlade s ich vnútroštátnou legislatívou a Komisia zriada konzultačný mechanizmus na vhodné zapojenie účastníkov do realizácie jednotného európskeho neba.

K takým účastníkom môžu patriť:

- poskytovatelia letových navigačných služieb,
- užívatelia vzdušného priestoru,
- letiská,
- letecký priemysel a
- zastupiteľské orgány odborného personálu.

Konzultácie s účastníkmi sa budú týkať najmä rozvoja a zavedenia nových koncepcií a technológií v EATMN.

Článok 11

Preskúvanie výkonu

1. Komisia zabezpečí preskúvanie a hodnotenie výkonu letovej navigácie a využije pritom existujúcu expertízu Eurocontrolu.

2. Analýza informácií zhromaždených na účely odseku 1 sa zameria na:

- a) umožnenie porovnania a zlepšenia poskytovania letových navigačných služieb;
- b) pomoc poskytovateľom letových navigačných služieb pri zabezpečovaní požadovaných služieb;
- c) zlepšenie konzultačného procesu medzi užívateľmi vzdušného priestoru, poskytovateľmi letových navigačných služieb a letiskami;
- d) umožnenie identifikácie a podpory najlepších praktík, vrátane zvýšenia bezpečnosti, účinnosti a kapacity.

3. Bez toho, aby bolo dotknuté právo verejnosti na prístup k dokumentom Komisie, ako je stanovené v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 z 30. mája 2001

ohľadom prístupu verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie ⁽¹⁾, Komisia prijme v súlade s postupom uvedeným v článku 5 ods. 3 opatrenia na šírenie informácií uvedených v odseku 2 zainteresovaným stranám.

Článok 12

Dozor, sledovanie a metódy posudzovania účinkov

1. Dozor, sledovanie a metódy posudzovania účinkov sú založené na výročných správach predložených členskými štátmi o vykonávaní opatrení prijatých podľa tohto nariadenia a opatrení uvedených v článku 3.

2. Komisia pravidelne preskúma uplatňovanie tohto nariadenia a opatrení uvedených v článku 3 a podá správu Európskemu parlamentu a Rade, a to prvýkrát do 20. apríla 2007 a potom každé tri roky. Na tento účel môže Komisia požadovať od členských štátov informácie dopĺňujúce informácie obsiahnuté v správach, ktoré predložili podľa odseku 1.

3. Na účely vyhotovenia správ uvedených v odseku 2 si Komisia vyžiada stanovisko výboru.

4. Správy musia na základe pôvodných cieľov a z hľadiska budúcich potrieb obsahovať hodnotenie výsledkov dosiahnutých opatreniami prijatými podľa tohto nariadenia, vrátane vhodných informácií o vývoji v sektore najmä ekonomických a sociálnych aspektov, aspektov týkajúcich sa zamestnanosti a technológie, ako aj informácií o kvalite služby.

Toto nariadenie je záväzné vo svojej celistvosti a je priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Štrasburgu 10. marca 2004

Za Európsky parlament

predseda

P. COX

Článok 13

Ochranné opatrenia

Toto nariadenie nebráni uplatňovaniu opatrení zo strany členských štátov v rozsahu, v akom sú potrebné na ochranu základných bezpečnostných alebo obranných politických záujmov. Také opatrenia sú najmä tie, ktoré sú nevyhnutné potrebné:

- na dohľad nad vzdušným priestorom, za ktorý sú zodpovedné v súlade s regionálnymi dohodami ICAO o letovej navigácii, vrátane schopnosti odhaliť, identifikovať a hodnotiť všetky lietadlá používajúce taký priestor, na účely zaručenia bezpečnosti letov a prijatia opatrení na zaistenie potrieb ochrany a obrany,
- v prípade vážnych vnútorných nepokojov, ktoré ohrozujú zachovanie verejného poriadku,
- v prípade vojny alebo vážneho medzinárodného napätia, predstavujúceho hrozbu vojny,
- na plnenie medzinárodných záväzkov členských štátov vo vzťahu k udržaniu mieru a medzinárodnej ochrany,
- na vykonanie vojenských operácií a výcviku, vrátane nevyhnutných možností na cvičenia.

Článok 14

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom odo dňa jeho uverejnenia v Úradnom vestníku Európskej únie.

Za Radu

predseda

D. ROCHE

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 145, 31.5.2001, s. 43.